

Ćwiczenie praktyczne: Analiza przypadków

Przypadek 1: Dziecko często spóźnia się na lekcje, jest brudne i unika kontaktu z rówieśnikami.

Rozszerzenie przypadku:

- Nauczyciele zauważyli, że dziecko przychodzi do szkoły głodne i nie ma ze sobą drugiego śniadania.
  - Podczas lekcji dziecko często wygląda na zmęczone, zasypia na zajęciach.
  - Nie przynosi przyborów szkolnych, zeszytów ani odrabianych prac domowych.
  - Nie uczestniczy w zabawach grupowych na przerwach, woli siedzieć samotnie.
  - Na pytania dotyczące domu odpowiada niechętnie lub milczy.
  - Na ciele dziecka (np. na rękach) pojawiają się siniaki, które nie zostały wyjaśnione.
  - Inni uczniowie w klasie zaczęli wyśmiewać dziecko, nazywając je „brudasem”.
-

Rozwiązanie: Co można zrobić?

- 1. Obserwacja i dokumentacja:**
    - Nauczyciel dokumentuje swoje obserwacje dotyczące spóźnień, zaniechania i zachowań dziecka.
  - 2. Rozmowa z dzieckiem:**
    - Podjęcie próby rozmowy w atmosferze zaufania i bezpieczeństwa. Pytania powinny być otwarte, np.:
      - „Czy jest coś, co chciałbyś/chciałabyś mi powiedzieć?”
      - „Jak wygląda Twój dzień po szkole?”
  - 3. Rozmowa z rodzicami/opiekunami:**
    - Zaproszenie rodziców na rozmowę w celu wyjaśnienia sytuacji. Ważne jest unikanie oskarżającego tonu. Należy skupić się na trosce o dobro dziecka, np.:
      - „Zauważyliśmy, że dziecko jest często zmęczone i ma trudności w kontaktach z rówieśnikami. Czy moglibyśmy porozmawiać o tym, jak możemy wspólnie pomóc?”
  - 4. Zgłoszenie sytuacji odpowiednim organom:**
    - Jeśli rodzice nie reagują lub sytuacja wskazuje na zaniechanie, szkoła powinna poinformować odpowiednie instytucje, np. ośrodek pomocy społecznej.
  - 5. Wsparcie dziecka:**
    - Zapewnienie dziecku pomocy szkolnego pedagoga lub psychologa.
    - Zaproponowanie udziału w zajęciach integracyjnych, aby poprawić relacje z rówieśnikami.
    - Wsparcie materialne, jeśli dziecko pochodzi z rodziny ubogiej (np. szkolny fundusz pomocy).
-

Przypadek 2: Uczeń nagle staje się agresywny wobec nauczycieli, ale unika rozmowy na temat swojej sytuacji w domu.

Rozszerzenie przypadku:

- Uczeń zaczyna wchodzić w konflikty z rówieśnikami, używając obraźliwego języka i zachowując się prowokacyjnie.
  - Podczas zajęć często przeszkadza, rzuca uwagi lub ostentacyjnie ignoruje polecenia.
  - Zdarzyło się, że w gniewie rzucił zeszytem lub innymi przedmiotami.
  - Na pytania dotyczące domu odpowiada lakonicznie lub zmienia temat.
  - Wcześniej był spokojny, osiągał dobre wyniki w nauce, a teraz oceny zaczynają się pogarszać.
  - Inni uczniowie wspomnieli, że uczeń wyraził obawy dotyczące „awantur” w domu, ale nie podał szczegółów.
-

Rozwiązanie: Co można zrobić?

- 1. Obserwacja i dokumentacja:**
  - Nauczyciele dokumentują zmiany w zachowaniu ucznia, jego konflikty i sytuacje problemowe.
- 2. Indywidualna rozmowa z uczniem:**
  - Podjęcie próby nawiązania kontaktu w spokojnej atmosferze. Ważne, aby nie naciskać i okazać zrozumienie:
    - „Zauważyłem, że ostatnio jesteś bardziej zdenerwowany. Czy chciałbyś o tym porozmawiać?”
    - „Jestem tu, żeby Cię wysłuchać, jeśli coś Cię martwi.”
- 3. Wsparcie emocjonalne:**
  - Zapewnienie ucznia, że jego uczucia są zrozumiałe i ma prawo do emocji.
  - Propozycja rozmowy z pedagogiem lub psychologiem szkolnym.
- 4. Rozmowa z rodzicami:**
  - Wysłanie zaproszenia na spotkanie, aby porozmawiać o zachowaniu ucznia i sytuacji rodzinnej. Podczas rozmowy należy być wyczulonym na oznaki problemów w domu (np. unikanie odpowiedzi, sprzeczne wyjaśnienia).
- 5. Edukacja ucznia w zakresie regulacji emocji:**
  - Organizacja warsztatów lub zajęć z psychologiem na temat radzenia sobie z gniewem i stresem.
- 6. Interwencja w sytuacji podejrzenia przemocy domowej:**
  - Jeśli uczeń wspomni o przemocy lub są wyraźne oznaki jej występowania, szkoła ma obowiązek zgłosić sytuację odpowiednim instytucjom
- 7. Wsparcie szkolne:**
  - Zaproponowanie uczniowi udziału w zajęciach dodatkowych, które pomogą mu odreagować emocje (np. zajęcia sportowe, artystyczne).
  - Stworzenie przestrzeni, w której uczeń będzie czuł się bezpiecznie i akceptowany.
- 8. Długoterminowe wsparcie:**
  - Stała współpraca z rodziną (jeśli to możliwe), pedagogiem i psychologiem w celu poprawy sytuacji ucznia.
  - Monitorowanie postępów w zachowaniu i relacjach z rówieśnikami.

